

מבעד למסוה (שעורים בהסתכלות)

ועכשיו מורי ורבותי, הרשוני נא רגע קט לכתב בזה אגרת קטנה לא לסגן-המנהל אלא למנהל-התעמולה בכבודו ובעצמו, לר"ר קרני ירום הודו.

קראתי בענג רב את מאמרו הידוע ע"א "הביוורוקרטיה הציונית" שלנו, מאמר נפלא ומחוכם, רחב ועמוק מני ים. שהטיג סער גדול בחברת הפקידים עד כדי משפט ר"ל. ורואה אני חובה נעומה לעצמי להודות בפני קהל ועדה כי מסכים אני ב"פרינציפ", כמובן, — בדרך המנהלים והעסקנים בשעה שאינם רוצים לחסכים ב"פ"ו ע"ל — לכל הנחותיו והוכחותיו וביהוד למלחמת-מצוה שהוא מכריז על הפקידים ימ"ש. אלא, שאנב קריאתי במאמרו זה ושמיעתי מן הצד, "מאי עמא דבר", נתעוררו בקרבי אי-אלו שאלות קטנות ופשוטות שאני מרחיב ענן בנפשי להציע לפני כבוד הר"ר ובקשתי שטוחה לפניו, שיקדיש שעת קלה מוכינה היקר לשאלותי אלו שיש להן, כמדומני, גם ערך צבירי חשוב, ואם ימצא בהן הפץ יכבדני בתשובתו המהומכה במקום זה — כמו או בענין של "רק 268 ל"מ"ל"...

האם במשמעת פקיד ציוני, כלומה: "ביוורוקרטי" הנוכח לגנאי במאמרו, נכללו רק הפקידים הקטנים והבינונים המבקשים הוספה למשכרתם הרלה ו א י ו נותננם להם, כידוע, או גם הפקידים העליונים וראשי-המטות של המשרדים ה ל ו ק ח י מ להם הוספות לעצמם? רואה אני מתוך מאמרו שאעפ"י שהוא "דויטש" — לא המאמר! — הריהו בעל-מה גדול ואולי ה י ת י ה י ה יכול להיות מושיע לאומתנו ויועץ איך להאשיר את עמנו בהמצאותיו כנגד הפקידים, וע"כ אהרשה לשאל מאת מעלתו אם אינו חושב כי מי שבא להטיף מוסר ולחנך א ח ר י מ עליו להיות די מוסרי ומזונך בעצמו? אבאר מיד את דבריו: האם ת,ביוורוקרטיה והפרוטקציה", אלו שנואי-נפשו אינו רובצית גם לפתחה של קרו הקימת שלו? וכלום לא חשב הר"ר הנכבד, שאדם המניח את חתימתו הקדושה מתחת למאמר שכזה המטיף לנאמנות, מסי-רות, פמוצים ושאר הדברים הטובים ל א ח ר י מ, היה צריך להיות אדם העובר את עבודתו שלא על מנת לקבל פרס ולא אדם העושה מסע-טיול של תעמולה עם זוגתו בכל רחבי תבל על חשבון ה פ ר ו ט ו ת של הקה"ק המגיש אח"כ חשבון שמן של ה- "דויטש" משלום-עליכם על תרפ"ט אלפים — שאין "איש הברזל" שלנו יכול להסכים לו בשום אופן ואינו רוצה לאשרו עד היום הזה?...

וביחוד בפרשת "מכעי" לטובת הכלל, וע"כ יורשה נא לי בזה לשאל שאלת תמה מאת כבוד מומחיותו, אם נחוי דוקא לשם תעמולה ציונית לקחת את האשה לדרך כצדק גמור, ואם איני טועה הרי לפי החשבון-צדק שהוגש אחר המעשה היה אפשר כמדומני, לקחת הרבה יותר מאשה אחת בנסיעה?... ובכלל אין שום טעם להכחיש את העובדה המצויינה שמנהל המטיף ומעורר את אזני פקידיו למוסר בעניני צמצום, הוציא להעברת רהיטיו מבר-לין לירושלם, רק 268 ל"מ", ותשובתו הידועה של מר לר' עומת הן תוכיח! כנראה, שכבוד הר"ר שהוא תלמיד-חכם ידוע רוצח לקיים את מאמר הז"ל וע"כ הוא מניח את הקרן-הקימת לעולם-הבא ואוכל את פרותיה בעולם הזה... ואת ועוד אחת: המסקנא היוצאת מתוך דבריו הנע-לים היא, שהאדריסה הנכונה ל מ ו כ-חיות וליריעת המקצע היא דוקא כהר"ל, וראיה לדבר: הסרט מדנמרק, שעלה ב"ה לקה"ק ליותר מאלף פונט טבין ותקילין — כך אומרים תלמידי טיודעי-דבר — פילם לתעמולה ציונית שהוזמן ע"י כבוד הר"ר אצל ג'ו י טוהר מדנמרק, ומחמת שיש במאמר הבריות, דבר רקוב ב"ממשלת דנמרק", ע"כ נרכב גם ה"פילם הדני" הזה בברלין ומנותחו כבוד בעלית הגג שם בבירת גרמניה עד היום הזה, וכמו לחכמים, דוקא הסרט שהומינה קרו-היסוד לא מפרופיסור דני ולא מנוי אלא מיהודי

ירושלמי, שלא זכה לספג בקרכו את התרבות ה ט י ו ט ו י ת — דוקא הסרט הזה מתוצרת-הארץ של בודוב, הוא הוא שעבר בהצלחה מרובה בכל העולם, והחוברת האחרונה של קרה"י תוכל להוכיח! יאמין לי כבודו, ששונא אני כמוהו תכלית שנאה מספרים וסטטיסטיקה וביחוד את הפקידים הקולנים העוסקים בהם, אבל מה לעשות ופקיד אחד מתלמידי, יהודי עקשן-ממחשבי-קצין שלנו, שישב וחשב, ברק ומצא, שלו עבדו כל פקידיו הקה"ק, הקטנים עם הגדולים, לא שבע שעות ביום אלא עשר שעות במישך שנה שלמה, לא היתה תוספת-העבודה הזו שלהם מגיעה אף החצי מההוצאות של "רק 268 ל"מ", ושל ה"פילם-מדנמרק" וביחוד של מסע-הטיול לאמריקה ושאר ההוצאות הקטנות, שיצאו מכופת הקה"ק ויררו לטמיון ע"ה כלל ישראל... האם כבודו אינו חושב כי באפן כזה עתידה קרננו לפשט לא רק את היר אלא גם את הרגל? וכמה צדקי דברי הר"ר הנכבד שלנו בדבר הפרוטקציה! ה"פרוטקציה" הארורה הזו היא בעוכרינו ועלולה היא לפסן את כל פעולותינו בארץ אם לא נקדם את פני הרעה במשרדי ה...קה"ק, ומעשה בפקיד אחד "רוסי", שהראו לו את הדרך משם ולא עברו ימים מועטים ובמקומו הופיע פקיד "גרמני", והרי זו עובדא שאין להכחיש, שפקיד גרמני הוא de facto מוכשר, מוכחה ומטוגל ל...סגנות-ההנה-לה, ולא להגם החלו הפקידים הקטנים

ללמד בשקידה עצומה את ה"גרמטיקה" הקשה — לא של השפה הע ר ב י ת חלילה! — אלא של שפת היונקים ו"העזרה" ז"ל. זמה שגרוע מזה הוא, שאי-אפשר בכלל להפטר מפקידים מבני-הארץ ו"רוסים" ולתת להם כרגל מאחוריהם; — נוסח אשכנזי — ומפני הארגון שלהם ר"ל, ולא עוד אלא שהם, "חושבים את עצמם י"כ א ל ה י מ" (וזהו דוקא, בינינו לבין עצמנו, אמת מרה...), ואינם יודעים כי ישנו אדם אחד המתהלך בקרבנו עלי אדמות, שהוא עוד למעלה מזה!

ובכלל לא יפה הוא המעשה אשר עשתה התאחדות הפקידים לקחת אדם בעל נפש פיה שכמותו ומנהל הבא לחנך אותם ולהאציל מרותו עליהם להצלת חישוב ולקרא אותו למשפט! ומתנגד אני ביחוד למשפט זה לא רק מפני זילותא דבידינא או מפני טעני-תיו ותרעמותיו של אלמאלינה במאמרו "משפטים בל ידעום", אלא פשוט מפני החשש של "שלושת הוילויסוסים" הגרו-לים שלנו: הן אחר המאמר שלו נהפך יו ל ו ס ברגר למין יו ל י ו ס צור ואחר המשפט יעשה ל י ו ל י ו ס הקדוש בעירנו... ומשכח אני ביחוד את כבוד הרוק-טור על המצאתו הגאונית למנות מועצה יונקרת, כלומר: "משיקא" סוביטית שיחיה לה כה-נברא לרון דינו נפשות ולמצע במשכרתם השמנה של הפקידים הקטנים, ואולם האם לא היה כדאי לפי דעת מר יוליוס ברגר, שמועצה זו תרון

ראשונה, על המשכרת הפעוטה של מנהלי הקה"ק ועוזריהם הגרמנים? ויסלח נא לי מעלתו אם אטריחהו עוד בשאלה פשוטה: כלום סובר הוא כי "משרד ציוני" הוא הצד של קסרק-טין, כי פקיד הוא אובטומטוס שאין לו דבר שקוראים לו; מה וגם דבר שקוראים לו: ל"כ, וכי "התאחדות הפקידים" אינה "רקורט-ס של פרוסיה" ואי אפשר להטיל עליהם איכה במלה "דיסקפלינה" גרמנית ואפילו במלה "ביוורוקרטיה ציונית"? ובטרם אתם את דברי עלי לחוסיף עוד עובדה קטנה ואופיית למדי: תלמידי החכבים מחיפה (וכן יש תלמידים ב ל ת י-חכבים בחיפה?) הודיעו לי במכתביהם את המעשה כמי נהל התעמולה שלנו על הכרמל, כנראה הרגיש את עצמו עיף ויגע מעבודתו הקשה ונמלט על הר-הכרמל, והיכן תוכל נשמה גרמנית למצוא את מנוחתה? הנו אומר: אצל האחיות הרחמניות הצרפתיות... שם בפונדק הקדוש שלהן התאכסן מנהל המוסד הלאומי שלנו עם רעיתו הכבודה בזמן האחרון, ושאה אוירייה מאותה המערה והקבר של הנביא אשר הכה את ה-א ר מ י מ בספורים! בעל-התעמולה שלנו שכח כנראה את תפקידו ולא שעת חלילה אל ההר-הבה הידולה שבמלון "הרצליה", מקום טיחתם של אחד-העם, הרב אהרנסון ושאר אנשי ה י ר ו ח שלנו, ולא פנה אל השאננות והשלוח של "מלון הלפרין" אשר למולגו אף לא לתקיון של ערב פסח בפנסיון ליכי

את המס העצמי, שאר המסים והאר-נוניות — כמה חטאו הם, שכספם עובר למזלך ולאחיות הרחמניות שלהם?.. לסוף הפצתי לבוא לפני כבוד מעלתו במאמרי הז"ל וביחוד במאמרו באמת תרום ק ר ון הפרנק הצרפתי, וכדאי איפוא שידעו את זה, ידידי צרפת" שלנו בירושלם עיה"ק! אומרים אמנם שכבודו אינו חר-בדרא ויש לו גם שותפים לרבה מצוה, כגון הארדויל הידוע של החברה הל-אומית להכשרת הישוב, ובזמן האחרון — כן ידענני אצלנו! — נפלה גם "קהלית-ציון" על מציאה זו, כלם מוצאים להם שם מנוחת-כבוד זו וש-אפים לקרבם רוח צה של קדושה ותפ-לות, כידוע. ותלמידי דהתם מוסיפים שכל המל-נים של נ ו על הר-הכרמל שוממם מאין אדם, ממש כ"פונדק השמם" שבתיאטרון העברי, ואין רואים שם רגל יהודי מלבד שליחי הקה"ק המבקרים בכבודם לעתים מ ז ו ס נ י מ כדי להריק את ה ק ו פ ס א ו ת של הק"ק לישראל!.. אנשי הכרמל שלחו אמנם מחאה נמרצה לירושלם כנגד האושפיון הזרים של מנהל התעמולה, ואולם זה יועיל ממש כחומצה בקיר, מחמת ש"איש הברזל" מתרחץ בווישי, וכפי הנראה כפה מנחיננו הגדול את הברזל הזה בלונדון, כידוע... אבל, שואל תלמידי (לא אני!) מאת כבודו הר"ר הנכבד, היהודים והיהודיות האלה המישליכים באונם וברצון את פרזותיהם האחרונות, לקופסאות חקה"ק וכוית'ד הפקידים הקטנים ש מ נ כ י מ מימשכרתם לכתילה

ach, wie schlecht geschutzt bist du, Israel!

ובנהלת-הפנקסים שלי יש כתיבה לזכותו של הר"ר וואלשטיין, תלמידי מספרים לי בשמחה כי מיד לאחר שקרא את מכתבי הקטן אליו בשעורי הקורס הזמין שלט עברי במקום-השלט הגרמני והננו אומרים לו: וישר כח! ויהי רצון שגם שכנו הר"ר ד נ צ י-ג ר יחזר בתשובה ויסיר מעל מזוזה ביתו ברחוב הנביאים את השלט הנר-מני Dr. Med. Danziger, ויקבע במקומו שלט לבן עברי, שיעלה לו כמחיר יותר נמוך מהנתוח הכי קטן שיעשה לחולה עברי, הן כבוד הר"ר דנציגר לא חדש הוא בעירנו וידוע הוא כי ירושלם אינה ברלין ושלט גרמני על בית עברי דומה כאלו נקבע שלט עברי על בית הקונסול הגרמני... וכי ירושלם אינה ברלין ויכל כבודו

ובזמן האחרון כבר זכינו גם לשלט גדול של רופא בתל-אביב הכרפא. את כל מחלות הארץ (המלה הוא בלי מרכאות כמובן...)

וכדי לסיים בני טוב אמר לכם בזה מכתב קטן, שקבלתי מידידי הנפוא פתוצרת-הארץ על קלף מצויר מתהנית החר הלכן" בשויציה בזו הלשון:

בזכרי אותך בזכרון טוב הנני מרשה לעצמי לתת למורנו ורכנו ר' עזמות בכבוד ובעצמו שער בניאונרפיה (כתיבת-הארץ בלע"ז) לקיים דברי חז"ל: "מכל מלמדי השכלתי ומתלמידי יותר מכלם".

בשנה שעברה בתור "סיני עוקר הרים" עקרת את החר הלכן מצרפת ועשית "אנקציה" לעווייציה. (כנראה במאמרי "ע"א צפת וטבריה). אפשר שחפצת לקרר מעט את חבר האלומים או פשוט פליטת-הקולמנס "מבעד למסוה". אבל צרפת אומרת: עם החר הלבב גרתי!

ומהחר הטוב הזה ותלכן הנני שולח לך את ברכת שלומי אל הרי יהודה הטובים שלנו, ועל החתום: ד"ר י. סגל

ומחמת שאני איך לרכי מצרימה עפ"י הומנתו חמיזחדת של תות-ענדי-אמון, הנני נומר את שעורי בכרכת-הפרידה מכל תלמידי ותלמידותי ואי"ה בשבוע הבוע"ט אכתב לכם באריכות מן הדרך ואשלח לכם "בריוולאד" ממצרים ועד חנה.

עזמות

האורחים החשובים בעלי הקרנים מעבר-לירדן חיקרים, מפני והכלריזמר נננו לפניכם, ביטיכם והאורחים רקרו כבני-בקר ויצאו במחולות-המות. עד שכרעו תחתיה לעולם ועד... * *

ולא רק העברית ניתקדמת בעירנו אלא גם האנגלית בין אחב"י. הנה למשל, ראיתי בחוצות ירושלים מודעה של "מילדת מדופלמת" ובאנגלית כתוב: Diplomat Midwife

כלומר: מילדת דיפלומטית. כנראה שהיא מצאצאי הילדות וזכרד זפועה במצרים, שהיו משתמשות בדיפלומטיה כדי לרמות את פרעה ולהציל את ילדי ישראל מנגרותו. ראיכא בס' "רשי"י

ורופאה אחת תלתה שלט יפה על פתח ביתה לרפוי מחלות פנימיות של הנשים ומתחת בא התרגום באנגלית: Women's Infernal Diseases

כלומר: מחלות שדיות של הנשים. כנראה טעה הצייר באות אחת ובמקום Infernal יצא Internal (פנימיות) יצא Infernal (של השדים והרוחות)...

ורופא אחר חדש מנרמנית, מומחה גדול וידוע בעירנו, שעדיין לא הספיק לסגל לו את שתי השפות הרשמיות שלנו, ישב וקרא באספה דו"ח עברי ע"א רפוי הילדים, והנה נתקל פתאום במלה "רהיטיס" ומיד הוא רושם לו באנגלית Rachitis (מחלת עקים הרגלים), ואח"כ הוא פוגש שוב מכתא אחרי עברי קשה: "לרגלי מחלת הילדים" והוא מתרגם לו באנגלית עפ"י דרכו: The diseases of the feet of the children בלשוננו: "מחלות הרגלים של הילדים".

של הציניסיטין ימ"ש כשם שאמר המושל את ה"מנורה" על בניו דיסקין בעירנו...

בקצור עלינו לשבח לארון הנבאי ולכל עוזריו הנבאים, המזכירים והשמישים שהשתדלו לשפר ולפאר את ה"חורבה" ולהפך את בית הכנסת הזוהר למסד מודרני במלוא מוכן המלה, כראוי להפשים ולציניטים ר"ל... * *

ומדי דברי בדרשן השומה נזכרתי בדרשתו האחרונה במאה-השערים. "סוף סוף שמע הסב"ה את קול זעקתנו ונתן דעה בלב הנשים לכסות את מערביותה ואת רועותיהן בשרוולים עד כף היד, כפי המורה האחרונה..."

ואחר החסידים שעמד מן הצד ושמע את דרשתו העיר כהתפעלות ואמר: "מלא איך הרב הדרשן הזה בקר ב"מורה" של הנשים, אין זאת כי אם מתבונן הוא אליהן בשבע עונים!..." * *

עברתי ברחוב וראיתי יהודי סבל עומד ומכריו בקולו קולות: "שני גרוש וחצי אוקיה בשר כשר! רק שני גרוש וחצי!"

מיד נתקבצו סביבו יהודים ויהודיות והתחילו צועקים בערבית: "פינת הארץ? (היכן זה?)

הזה בזמן האחרון. אין מה לדבר--ירושלם עיה"ק הרי לכת ומתקדמת בעצדי ענק. האמנית הפוטוהיסטית עובה כנראה את התערוריות והתיאטרון הא"י ועברה אל החורבה הירושלמית שלנו, ומה אמר לכם, רבותי? און כח בעט לתאר לכם אפ"י לו במקצת מן המקצת מכל אשר זכותי לראות בשבוע זה על כחלי בית הכנסת שלנו--עין לא ראתה!

זאתם התיירים העברים שלנו, כי תבואו לירושלם עיה"ק אל תלכו לראות את התערוכות של האמנים שלנו, ואל תלכו שולל אחרי מודי-הדרך העברים, שיוכיכוכם לבצלאל, אלא פנו ישר וכראש וראשונה אל התערוכה המודרנית שב"חורבה" -- מעשי ידי יהודי פשוט, ספק-צובע וספק-סייד להתפאר!

שערו בנפשכם: עופות-טמאים זחיות הקדשי אריות ונמרים וברדלסים ר"ל המטילים אימה על הצבור שאי-אתה זקוק עוד ללכת אל הקרטום, להבדיל, זהו גן זיאוולוגי אמתי על הקיר, הנה למשל "גבור כארי"--ראוי לכתב מתחת התמונה בפרוש את השם "אריה" כדי שלא יטעו להשב הלילה על "חתול מת", והנשר?--הנשר העומד במחילה בפשוט-רגלים!... נו, והצבעים הצועקים ככרוכיאי, ואבני השיש הצהובים וכל הצעצועים לפיני-הם, המרחיבים את העיניים.

חבל רק שהרב קוק הוציא אסור על החיות והבהמות ועל כל "מעשה מרכבה", ו"ברכי נפשי" לעומת זה המיר, הדרשן השומה בדרשתו את החיות והבהמות הגסות והדקות ב"חורבה" ואמר רק את ה"מקנן-דוד"

וכיון שאנו מדברים ב"חורבה" נימא מילתא גם בתקונים היפים ובשנויים לטובה שהביאו הנבאים בבית הכנסת

באמת כמו למשל--המלוך המדי-כזיחח של אמדורסקי שנפתח מקרוב בבית הגדול והיפה של מר שוילי ברחוב בני-יהודה, לא אספר לכם, כמובן, מכל הדברים הטובים שהגישו לנו בשבוע זה על "כוס-תה", כדי שלא יעלה הריד על שפתותיהם של לא היה שם לא כוס ולא תה חם אלא בקבוקי שמפניה קרה יתוצו-תהארץ, של כרמל-מזרחי... גם לא אזכיר כאן את כל הנוחיות והסדירים, וגל שלשת הדברים המרחיבים את דעתו של אדם במלון הזה, אלא יזקק על הניד-כזיחח שלנו.

ראשית כל הריחו מפריד בין קרד-הקימת ובין הכשר-החישובי מצוח שהזמן גרמא מכבר, והיטיות אם יש-העמם איזה אורח בערב יסור ימינה לאופירה או לתיאטרון ולראי-נע "ציון" --אגב, האם כבר קניתם כרטיסים למירנרולינה (אוי מירנרולינה!) וגם לפוטש את פרלמטר שיעיגו בשבוע הבוע"ט בעירנו?--ואם יחוש חלילה בכיסו חרי "הלואה וחסכון" לימינו, ואם יחוש בראשו חרי "הרסה" למולו וביתו של הצדיק מגור לפניו... בקצור, זהו המרכז, פאר אכסלנס" בעירנו, ואם רוצה אדם להתרומם קצת משפלה תו יעלה על הגג השמות והרחב יראה את "כל ירושלם" ואגב יהיה גם קרוב לחקב"ה כראוי אמנם לגבאי של בית-הכנסת הראשי בעירנו. * *

וכיון שאנו מדברים ב"חורבה" נימא מילתא גם בתקונים היפים ובשנויים לטובה שהביאו הנבאים בבית הכנסת

באמת כמו למשל--המלוך המדי-כזיחח של אמדורסקי שנפתח מקרוב בבית הגדול והיפה של מר שוילי ברחוב בני-יהודה, לא אספר לכם, כמובן, מכל הדברים הטובים שהגישו לנו בשבוע זה על "כוס-תה", כדי שלא יעלה הריד על שפתותיהם של לא היה שם לא כוס ולא תה חם אלא בקבוקי שמפניה קרה יתוצו-תהארץ, של כרמל-מזרחי... גם לא אזכיר כאן את כל הנוחיות והסדירים, וגל שלשת הדברים המרחיבים את דעתו של אדם במלון הזה, אלא יזקק על הניד-כזיחח שלנו.

ראשית כל הריחו מפריד בין קרד-הקימת ובין הכשר-החישובי מצוח שהזמן גרמא מכבר, והיטיות אם יש-העמם איזה אורח בערב יסור ימינה לאופירה או לתיאטרון ולראי-נע "ציון" --אגב, האם כבר קניתם כרטיסים למירנרולינה (אוי מירנרולינה!) וגם לפוטש את פרלמטר שיעיגו בשבוע הבוע"ט בעירנו?--ואם יחוש חלילה בכיסו חרי "הלואה וחסכון" לימינו, ואם יחוש בראשו חרי "הרסה" למולו וביתו של הצדיק מגור לפניו... בקצור, זהו המרכז, פאר אכסלנס" בעירנו, ואם רוצה אדם להתרומם קצת משפלה תו יעלה על הגג השמות והרחב יראה את "כל ירושלם" ואגב יהיה גם קרוב לחקב"ה כראוי אמנם לגבאי של בית-הכנסת הראשי בעירנו. * *

מהאנברסידה" (?). במשך שני הימים הראשונים ראו את הגברת בחליפה קלה, ככז על חולות ת"א להבדיל, והתימנים העוברים ושבבים קראו אהריה מלא, והנה בשבת זו נשמע פריוס חדש ומסודר המנגן את ההימנון הגרמני זוששש...! שלו בלי שום פחד, מיד התאספו התימנים עם גבאי השכונה לטכס עצה מה לעשות? עבר שם לתמו חסיד כ"שערי-צרק" וכשה-גיע לאזנו קול הפריוס -- שנס את כתניו, הפשיל את שולי קפוטתו וקפץ לתוך הבית בעקות: "רשעים! גוואלד! גוויים!" ופתאום הופיעה לנגד עיניו הגברת בתלבשת של חוה אמנו כמעט... והחסיד נפל ארצה והתעלה.

הגרמני הוציא את החסיד השומה מביתו בנמוס ובלשון דייטש: "וואס וואללען זי?" והפריוס המשיך את זוכרים אתם עריון בודאי טימי התור-קי, שאם לא רצה הקאימאקאם לא טא ואם לא רצה השוטר הקטן--מפני שלא קבל את בקשישו--לשוא חין כל הגזרות והפקודות של הקאימאקאם, וגם עכשיו--הכל תלוי אצלנו בעברים הקטנים...

וישנם אצלנו ב"ה חברות ומסדות שנתרוקנו מתכנם, שאינם נאים לשמם ואין השם הולמם כלל, קחו למשל את בית-העם בעירנו והנה אין כאן לא ביה"ת ולא עם, או למשל את החברה החדשה "ברית-שלום": אפשר שתהא שם "ברית" אבל "שלום" בודאי לא מחמת שבית-הכרם לא הסכימה עריון...

ולעמת זה ישנם אצלנו מסדות ומלונים ששמם נאה להם ומתאים

ולעמת זה ישנם אצלנו מסדות ומלונים ששמם נאה להם ומתאים

לקול חקריאה הזו יצאתי מן המסדרון וראיתי לפני מחזה נהדר כזה: השוער הערבי עומד בתרכושו המעוד ובכלבוש הקאקי שלו על פתח המשרד ומכריו לפני אחב"י אזור מקרא בלשון בני-דודנו, ואחר תרגום בו רגון את המספרים לפי התור.

היי, רבי סוואנסיק! --אמרתי לו לשומר הפתח שלנו--למה אינך מדבר עם היהודים עברית? --"עובראני?"--ענה הגוי באירור-ניה--לא למדתי שפה זו ב"מדרסה" (בית הספר). כל הימים אני קורא "סוואנסיק!" ואף יהודי אחד לא אמר לי כלום עד עכשיו!...

בטובן, ששאלת ה"עובראני" העמי-רק זכותו של ר' עזמות היא שעמדה לי הפעם להכנס לכשרד על אפו ועל המתו של "רבי סוואנסיק" זה, והלא זוכרים אתם עריון בודאי טימי התור-קי, שאם לא רצה הקאימאקאם לא טא ואם לא רצה השוטר הקטן--מפני שלא קבל את בקשישו--לשוא חין כל הגזרות והפקודות של הקאימאקאם, וגם עכשיו--הכל תלוי אצלנו בעברים הקטנים...

וכדי שלא אשכח חלילה רוצה אני לכתוב לכם מניה וביה ע"א המהפכה בשכונת התימנים, מעשה נורא ששמעתי מפי המכתר שלהם.

בשבוע האחרון בא לשכון כבוד בש-כונת התימנים יהודי-גרמני אחד, (אינו יודע אם הוא ט"וואעארד-חסידים" או מ"גרדהגיימת" או אולי "ברופיסור

להוכח מתוך גלי וזחץ והאכנים המושל-לכים בראש כל חוצות לפני דירתו, שנגמר בנינו זה כשנה והכלדיה לא מצאה לנחוצ לחסיד את אבני-הנגף מעל הדרך, כנראה, לשפורה של ירושלם.

ב"ודאי, לו היה בעל-הבית מושל-נו היה משלם לכלדיה איזה קנס וצער ובושת, אבל בדנכדי--שאני!..." * *

ואלולי דמסתפינא הייתי אומר: שנים מורנו ורכנו ר' ג'ו ס'ו-ק'ו'ב'נ"י אינו פטור ממצות לשון-הקדש בביתו, הן כהן של מנהיג נגן ובעלה הפקיד העברי בממשלתנו בירושלם מדברים עם בנם הקטן אך ורק בלשון -- גרמנית... ומהראוי כמדומני, שהסבא החביב ידבר עם נכדו ה"בובי" שלו בשפתו של שפתנו העברית ולא בשפת "העורה" שנגדה יצא בראש הלוחמים בשעתה...

לאת לך, ידידי העורך, עם קולמוסך האדום, ואל נא תמחק במחילה את השורות האלו, כי הלא את האמת מותר להגיד אפילו על אבא ואפילו על מנהיגינו הכי-גדולים!...

ואם בארזים נפלה שלהבת מה יענו אזוכי הקיר במשרדי הממשלה שלנו? * *